

Een wijk waar geen kinderen spelen, jongeren niet op straat te vinden zijn, gesport wordt in accommodaties, senioren niet meer naar buiten durven, is een dode wijk.

Jongeren in de openbare ruimte

Voor elke 15 jongeren een plek verdeeld naar...

- 50% KISS & GREET
- 30% WHAT'S UP
- 20% STAY AROUND
- 1 per 100 PLAYGROUND
- 1 per 500 NO PROBLEM

SUCCESSFACTOREN

- VOLDOENDE PLEKKEN
- GOEDE SPREIDING
- GEVARIEERDE PLEKKEN

OBB Ingenieursbureau specialisten in speelruimte

Meer over de toepassing van deze visie: www.OBB-ingenieurs.nl telefoon 0570-616005

Geef kinderen de ruimte!

Maak speels medegebruik mogelijk

- PARTICIPATIE** (X) (✓)
- SPEELPLEK** (X) (✓)
- STRAAT** (X) (✓)
- GROEN** (X) (✓)
- WATER** (X) (✓)

OBB Ingenieursbureau specialisten in speelruimte

Aangeboden door www.OBB-ingenieurs.nl telefoon 0570-616005

We need you voor een beleefbare openbare ruimte

Denk vandaag eens na over hoe jij de openbare ruimte kunt verbeteren

Eén van de dingen die kinderen het liefste doen, is buiten spelen. Voor ouders is het een heerlijk idee als ze de kinderen met een gerust hart naar buiten kunnen laten gaan om te spelen. Helaas is dat vaak niet meer vanzelfsprekend.

Auteur: Johan Oost (OBB Speelruimtespecialisten)

Bij buiten spelen wordt er al snel gedacht aan speelplekken. Die zijn ook zeer belangrijk, maar als men buiten kijkt, blijkt dat kinderen veel tijd doorbrengen buiten de speelplekken. De openbare ruimte is nogal gebruiksonvriendelijk voor kinderen en in eerste instantie ingericht naar

de behoeften van volwassenen: snel naar huis rijden en dichtbij parkeren, groen om naar te kijken en om de hond in uit te laten.

Met het doel de bespeelbaarheid van de *hele* openbare ruimte te verbeteren, wil ik beheerders-beleidsmakers voor groen, grijs of blauw, maar ook professionals uit het sociale domein en de sport, oproepen om na te denken over de vraag: waar kan ik in mijn werk bijdragen aan een openbare ruimte die goed is voor bewegen, ontmoeten, spelen en sporten?

In veel situaties is meer gebruik door kinderen tot en met senioren eenvoudig te bereiken, als de betrokkenen maar bereid zijn om verder te denken. Het begint natuurlijk al in de planvorming. Wellicht helpt het om de ontwerpvolgorde eens te veranderen: eerst bepalen waar ontmoeten en spelen plaatsvindt, vervolgens waar er

gewoond wordt en uiteindelijk hoe wegen, parkeren, kabels en leidingen komen te liggen.

Als er meer ruimte voor spelen, ontmoeten en sporten genomen wordt, kunnen er echt krachtige centrale speelplekken gerealiseerd worden, die recht doen aan het speelgedrag van kinderen. De oproep tot nadenken over een leefbare openbare ruimte is een oproep om bijvoorbeeld een speelplek te integreren in de openbare ruimte: moet de jeugd opgesloten worden achter het hek van een speelplek? Vervolgens moet men in speellandschappen denken, door op en ruim rond speelplekken gebruik te maken van speel-aanleidingen: een boomstam in plaats van een evenwichtsbalk, een heuvel om vanaf te rollen, een struik om je achter te verstoppen en allerlei andere elementen waarin kinderen aanleiding tot spel kunnen vinden.

In veel situaties is meer gebruik door kinderen tot en met senioren eenvoudig te bereiken

Straten blijken voor kinderen een belangrijk speelgebied, voor hardlopers een sportruimte, voor jongeren een ontmoetingsruimte en voor senioren het rondje om. Maar helaas worden straten vaak als exclusief terrein voor auto's beschouwd. Er zijn talloze manieren te bedenken om hier speelmogelijkheden te realiseren. In plaats van ruwe, vierkante betonpalen kan men kiezen voor betonpoefs of -bollen die uitnodigen tot springspelen. Men kan stap- en hinkeltegels in de stoep aanbrengen voor kinderen op weg naar school. In doodlopende of rustige straten kunnen vakken worden ingestraat voor balspelen. Men kan bespeelbare verkeersremmers gebruiken, lantarenpalen met een aanleiding tot spel plaatsen. Denk ook aan senioren die tijdens hun rondje door de buurt het bankje missen dat is weggehaald.

Verder stel ik voor om 'kijkgroen' bij uitzondering toe te passen in woonwijken, want doornstruiken maken groen onbespeelbaar en buiten de paden lopen is verboden. Het gaat ook letterlijk om de speelruimte die kinderen wordt gegeven: mogen ze in het groen komen?

OBB Ingenieursbureau is zich er wel degelijk van bewust dat dit niet overal mogelijk is. Terecht wordt bij een verzorgingshuis ander groen toegepast dan in een kinderrijke woonwijk. Als er echter vanaf het ontstaan van een woonwijk al rekening wordt gehouden met spelen, is er veel mogelijk.

Ook – of misschien wel juist – water daagt kinderen uit tot spel. Kinderen moeten wel de risico's leren inschatten: vies worden, een nat pak of uitglijden, met alle mogelijke ernstige gevolgen van dien. Neem meer ruimte voor waterranden. De flauw aflopende oever kan dan overlopen in een plas-drassituatie, zodat een kind eerst alleen natte voeten krijgt en niet meteen kopje-onder gaat. Een kind dat langs een steile oever in het water rolt, is moeilijker te bereiken en kan er meestal zelf niet uit klimmen. Met een hek wordt

te vaak schijnveiligheid gecreëerd. Het hek wordt juist gebruikt om te spelen, of er zit een gat in, of ouders zijn minder alert.

De hoeveelheid ruimte die de openbare ruimte biedt voor spelen, sporten, ontmoeten en bewegen, wordt in grote mate bepaald door de ruimtelijke opbouw van de buurt. Maar de belangrijkste factor voor het buiten durven en mogen zijn, is de spreekwoordelijke speelruimte die we kinderen, jongeren en ouderen gunnen. Om een indruk te krijgen van wat bedoeld wordt met die speelruimte, is het goed om buiten te kijken.

Laten we eens per leeftijdscategorie kijken naar het gebruik van de openbare ruimte. Een kind tot circa zes jaar zal dicht bij huis, bij wijze van spreken onder het keukenraam, bezig zijn om materialen en bewegingen te leren kennen. Omdat dit kind geen gevaren kan onderscheiden, is het belangrijk dat er geen of zeer weinig auto's, brommers en fietsers over zijn of haar speelruimte rijden. Daarom zijn de tuin, de oprit en de stoep, en in mindere mate de straat en het grasveldje aangrenzend aan de voordeur, de belangrijkste bron van informele speelruimte. Voor een kind valt al heel wat te beleven op twintig vierkante meter!

Naarmate kinderen ouder worden, gaan ze steeds verder de buurt in. Het verkenningsgebied is vrijwel de gehele openbare ruimte. Als men door een buurt loopt waar veel jeugd woont, zal men vrijwel in ieder plantsoen, langs iedere sloot, op elk stuk rustige verharding en op menige blinde muur de sporen van spelende jeugd aantreffen.

Groen met de mogelijkheid om een balletje te trappen en bespeelbaar groen zijn van groot belang voor deze leeftijdsgroep. Per buurt of straat moet er verharding of een grasveldje aanwezig zijn, waar na schooltijd en na het eten met een groepje gevoetbald kan worden. Daarnaast moet er voldoende plantsoen en ruigte zijn waar kinderen dingen kunnen doen als zich verstoppen, bloemen plukken voor moeder, hutten bouwen en nog veel meer avonturen kunnen beleven. Kunnen de jeugdigen nog ergens een leuke speurtocht uitzetten?

Voor jongeren is het ontmoeten van leeftijdsgenoten zeer belangrijk. Dit gebeurt voor een groot deel in de openbare ruimte. Hoe vaak zijn er na schooltijd niet diverse groepjes jongeren in de buurt te vinden die met elkaar de laatste nieuwtjes staan uit te wisselen? Een indicatie kan zijn dat per groep ergens in de buurt een plek

ACHTERGROND

met een aanleiding te vinden moet zijn waar de jongeren leeftijdsgenoten kunnen ontmoeten.

Jonge volwassenen en de ouders met jonge kinderen trekken de buurt in om te wandelen, te sporten, te fietsen, honden uit te laten enzovoort. Welke verbeteringen zijn daarvoor te maken? Volwassenen organiseren ook straatfeesten, zetten sproeiers en zwembadjes neer als het warm is; kan en mag dat in 'jouw' openbare ruimte? Of wordt het ontmoeten juist gestimuleerd door een barbecue in het park neer te zetten? En de wandeling tussen de middag, kan die niet door een leuker gebied dan een industrieterrein?

Ik daag iedereen uit om voorbeelden te sturen van details die de openbare ruimte verbeteren voor sporten, spelen, bewegen en ontmoeten. Deze plaatsen we graag op onze Pinterest-pagina om anderen te inspireren.

Bedenk vandaag eens met welke details jij de openbare ruimte kunt verbeteren voor ontmoeten, bewegen, spelen of sporten!

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/30653/we-need-you-voor-een-beleefbare-openbare-ruimte

Johan Oost, OBB Speelruimtespecialisten